

گزارشی از اولین نشست مشورتی دانشمندان برتر دنیا در کشور

راهی تازه برای مرتبط ساختن دانشمندان ایران و جهان

بخشی از جایزه برندگان جشنواره علمی سال بعد پیشنهاد شد. دکتر «علی اکبر صبور» از مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک تهران گفت انتظار ارائه ایده‌هایی مشابه شبکه یوسرن از آکادمی‌های علمی هم می‌رفت که متأسفانه ارائه نشده است. در ایران میانگین تعداد نویسندگان همکار در یک مقاله چهار نفر است، درحالی‌که در کشورهای غربی این عدد ۹ نفر است پس نیاز به توسعه کارهای تیمی در ایران احساس می‌شود. ایشان همچنین بر وجود سرمایه‌های بزرگ علوم اجتماعی در ایران و لزوم ورود آنها به عرصه بین‌الملل تأکید کرد.

دکتر «مسعود سلیمانی» از دانشگاه تربیت‌مدرس لزوم حمایت از دانشمندان جوان در کشور را ضروری دانست و افزود دانشجویان برتر باید حمایت شوند تا حتی در صورت خروج از کشور دوباره به کشور خود بازگردند. وی همچنین به توسعه تحقیقات بین‌رشته‌ای در جهان اشاره کرد و خواستار توسعه تعاملات لازم در این زمینه در ایران شد.

دکتر «مژگان دانشمند» از دانشگاه آلبرتا، کانادا معرفی هرچه‌بیشتر یوسرن در سطح بین‌الملل را لازمه توسعه همکاری‌های بین‌المللی دانست.

دکتر «نیازمحمد محمودی» از مؤسسه پژوهشی علوم و فناوری رنگ، ضمن تشکر برای ایده‌پردازی این شبکه، استفاده از امکانات موجود و تجربه استادان را از موارد مهم پیشرفت شبکه خواند.

دکتر «علی اصغر حمیدی» از دانشکده داروسازی دانشگاه بزرجار گفت یوسرن باید در هرروز ما جاری و ساری باشد و تنها منحصر به جشنواره نشود که در غیر این صورت به اتفاقات روتین و بدون نتیجه دیگر منبایه می‌شود. استفاده از شبکه‌های اجتماعی، جذب پشتیبان‌های مالی، حمایت از افراد برتر، ایجاد کانون‌های این شبکه در شهرستان‌ها و عدالت در توزیع، ایجاد کرسی‌های استادی یوسرن در دنیا،

رودردو

رشد علمی دانشمندان و موانع آن از نگاه دکتر «رابرت هیل»

ایرانی‌ها منتظر امکانات نمی‌مانند

پروفسور «رابرت هیل»، از جمله دانشمندان یک درصد برتر جهان و استاد دانشگاه کوین‌ماری انگلستان، از میهمانان ویژه این نشست بود. حیطه تخصصی وی مهندسی مواد در زمینه دندان‌پزشکی و پزشکی است. دکتر «هیل» به بیان اهمیت پژوهش‌های بنیادی و کاربردی پرداخته و سرمایه‌گذاری در دانشگاه‌ها برای ایجاد کارآفرینی، ارائه محصولات و خدمات به بشر را ضروری دانست و بر عدم جدایی محققان و دانشمندان از بازار عرضه محصولات و صنایع در جهت تبدیل ایده و تحقیقات به محصول تأکید کرد. وی در گفت‌وگو با مهر درباره وضعیت علمی ایران گفت: «با وجود اینکه تکنولوژی و فناوری‌های غربی در ایران موجود نیست، اما محققان ایرانی توانسته‌اند به پیشرفت‌های خوبی برسند.» دکتر «هیل» با بیان اینکه عدم وجود فناوری غربی در ایران تأثیرات مثبت و منفی‌ای روی تحقیقات این کشور گذاشته است، اظهار کرد: «همین موضوع، باعث شده که یک سری نوآوری‌هایی که اصلا قابل تصور نبوده در کشور ایران ایجاد شود.» وی با بیان مثالی درخصوص پیشرفت ایران عنوان کرد: «به‌عنوان‌مثال محققان دانشگاه تهران موفق به ساخت دستگاه الکترواسپینینگ شدند که این دستگاه مشابه خارجی ندارد و بیشتر به همین علت ساخته شده است. اکنون این دستگاه در سراسر دنیا به فروش می‌رسد و این نشان‌دهنده تأثیرات مثبت نبود فناوری‌های غربی در ایران به‌شمار می‌رود.» پروفسور «هیل» تأکید داشت: «این پیشرفت در ایران در حالی اتفاق می‌افتد که ممکن است دانشمندان خارجی اکثر اوقات به دلیل نبود امکانات، نتوانند پروژه‌های تحقیقاتی خود را اجرا کنند. ازاین‌رو می‌توان نتیجه گرفت که ایرانی‌ها منتظر امکانات نیستند و پروژه‌های تحقیقاتی خود را خودشان پیش می‌برند.» وی با اشاره به موانع رشد بر سر راه دانشمندان جهان در حوزه پژوهش شرایط و موانع را برشمرد و گفت: «متأسفانه عدم احترام‌گذاشتن از جانب دانشمندان به مرزهایی که در رشته‌های مختلف وجود دارد، در سایر رشته‌ها باعث شده که متخصصانی با دید تونلی آموزش ببینند؛ این افراد صرفا به موضوع رشته خودشان توجه می‌کنند.» پروفسور «هیل» ادامه داد: «متأسفانه تحقیقات بین‌رشته‌ای و مشارکتی بین دانشمندان، توسط افرادی طراحی می‌شود که تخصصی در آن حوزه ندارند و معمولا دیدگاه محدودی به این قضیه دارند.» به گفته وی، همین قضیه باعث می‌شود که بودجه‌ها و منابع تحقیقاتی به‌درستی و در جای خود تقطع نگیرند. به این صورت برخی تحقیقات باریک و به صورت محدود انجام می‌گیرند. اگر این مشکل برطرف شود یوسرن در حرکت در مرزهای علمی جریان می‌یابد. دکتر «هیل» با بیان اینکه دانشمندان جوان در دنیا از انعطاف‌پذیری بالایی برخوردارند، اظهار کرد: «دانشمندان نباید هراسی از آموزش یک علم دیگر و خارج از حوزه علمی خود داشته باشند. این در حالی است که معمولا می‌ترسند وارد یک رشته جدید شوند؛ ولی من فکر می‌کنم که رشته‌های دیگر (نسبتا مرتبط با رشته‌های آنان) می‌تواند در پیشرفت دانشمندان مؤثر باشد.» گفتنی است در سال‌های اخیر، مطالعاتی روی بیوتریال خمیردندان‌ها و ایمپلنت‌های استخوانی توسط پروفسور «رابرت هیل» انجام گرفته است.

اعلام آمار مربوط به دانشمندان عمل کند. در هفته پژوهش معمولا تعدادی از افراد براساس شاخص‌های مختلف از جمله مقالات در مجلات ایرانی معرفی و تقدیر می‌شوند، اما بهتر است که از شاخص‌های بین‌المللی استفاده شود. در سال ۸۲ تنها چهارنفر از ایرانیان در جمع دانشمندان یک درصد برتر جهان بودند، اما هم‌اکنون در سال۹۴ این تعداد به بیش از صد نفر رسیده است. این فهرست هر دوماه یک‌بار به‌روز می‌شود و باقی‌ماندن افراد در آن سخت‌تر از ورود آنها به فهرست است. او در تأیید از سایر نهادها متمایز کند. وی افزود علم در ایران باید به معیارهای بین‌المللی نزدیک شود.

دکتر «علیرضا اشرفی» از دانشگاه کاشان معرفی بیشتر یوسرن در سطح دانشگاه‌ها، سرمایه‌گذاری برای تأمین هزینه‌های جایزه علمی، امکان معرفی نامزدهای جایزه توسط استادان، ایجاد فرصت شغلی و پسادکترا برای قشر جوان در کشور را پیشنهاد داد.

دکتر «محسن محمودی» از دانشکده داروسازی دانشگاه تهران، موضوعاتی را که دکتر «حسابی» در زمان خودشان مطرح کردن بسیار مشابه شرایط فعلی دانست و افزود در دنیای علم، دانشمند محدود به مرزهای جغرافیایی نیست، همه متعلق به جهان علم هستند. وی به اهمیت نگاه سیستماتیک در کار تیمی، اختصاص گرنت به‌عنوان جایزه و توجه به نقطه شروع فعالیت‌های پژوهشی افراد در ارزیابی کارهای پژوهشی اشاره کرد. او افزود ممکن است کار افرادی که در سطوح برابر هستند ارزش متفاوتی داشته باشد. مثلا فردی که از درجه منفی ۱۵ به مثبت پنج برسد، نسبت به فردی که اکنون در نقطه مثبت ۲۰ است، اما از ۱۵ شروع کرده است، کار ارزشمندتری انجام داده است. درواقع نفر اول ۲۰ امتیاز و نفر دوم پنج امتیاز رشد کرده است. دکتر «فروغ فریدبد» از دانشکده شیمی دانشگاه تهران گفت یوسرن می‌تواند به‌عنوان مرکزی برای انگیزه افراد گرفته می‌شود.

دکتر «پرویز نوروزی» از دانشکده شیمی دانشگاه تهران گفت یوسرن باید راهگشای علمی باشد و به موسسه‌ای برای تعیین استانداردهای علمی و رتبه‌بندی کنگره‌ها و پروژه‌های علمی تبدیل شود. برای این کار نیاز به اتاق فکری است که مرتبط با انجمن‌های علمی باشد. طبق سخنان امام‌علی(ع) «العلم‌السلطان» یعنی علم سلطان است. درواقع باید علم برای دنیا تصرف‌میکرد. می‌توان آن را مشابه صنعت وجود مقرر برای انسان دانست و به‌طوریکه برای این کار، دکت

دکتر «علی عرب‌خرم‌دین» معاون بین‌الملل دانشگاه علوم‌پزشکی تهران ضمن اعلام حمایت از یوسرن و کنگره آن، بررسی توسعه و همکاری بیشتر با این شبکه را در دستور کار این معاونت قرار داد و پورتال Education Iran را که حاصل همکاری مشترک وزارت بهداشت، وزارت علوم و وزارت خارجه است، مسیر مناسبی برای تبادل استادان و دانشجویان بین‌المللی، معرفی بهتر یوسرن و جذب بیشتر همکاران بین‌المللی دانست. دکتر «خرم‌دین» تأمین امکانات مورد نیاز دانشجویان خارجی در مقطع PhD و پسادکترا و هزینه پروژه‌های همکار با استادان دانشگاه علوم‌پزشکی تهران را از جمله مزایای استفاده از این پورتال برشمرد.

دکتر «فاطمی‌قمی» از دانشکده مهندسی صنایع امیرکبیر، دکتر «شمیرانی» از دانشکده شیمی دانشگاه تهران، دکتر «اکبرزاده» از دانشگاه تبریز، دکتر «عبدلهی» و دکتر «نیفری» از دانشکده داروسازی یوسرن و کنگره آن، بررسی توسعه و همکاری بیشتر با این شبکه را در دستور کار این معاونت قرار داد و پورتال Education Iran را که حاصل همکاری مشترک وزارت بهداشت، وزارت علوم و وزارت خارجه است، مسیر مناسبی برای تبادل استادان و دانشجویان بین‌المللی، معرفی بهتر یوسرن و جذب بیشتر همکاران بین‌المللی دانست. دکتر «جولای» از مقطع PhD و پسادکترا و هزینه پروژه‌های همکار با استادان دانشگاه علوم‌پزشکی تهران را از جمله مزایای استفاده از این پورتال برشمرد.

دکتر «فاطمی‌قمی» از دانشکده مهندسی صنایع

ایرانیان یک درصد برتر دنیا یک‌دربرابر ۹۹مینو زمانی

کشورهای پیشرفته علمی برای جذب نخبگان از سراسر دنیا، برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری می‌کنند. نخبگان یک درصد برتر دنیا، ۱۴ درصد از کل علم دنیا را تولید می‌کنند و همین گروه ۲۴ درصد از کل استادهای دنیا را دریافت می‌کنند. دکتر «محمدجواد دهقانی»، سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در گفت‌وگو با ایسنا می‌گوید: «پایگاه طلایه‌داران علم «آی‌اس‌آی» فهرست دانشمندان یک درصد برتر دنیا را فراهم آورده است، هرچند مبتنی بر اصول علم‌سنجی می‌توان تا پژوهشگران ۲۰ درصد برتر دنیا را در زمره نخبگان برتر علمی دنیا قرار داد.» او ملک و معیار انتخاب پژوهشگران برتر را تعداد استاد‌های صورت‌گرفته به هر مقاله‌های آنها از طرف سایر پژوهشگران دانسته و می‌گوید: «بر همین اساس پژوهشگرانی که توانسته‌اند براساس تحقیقات خود به بالاترین سطح اعتبار بین‌المللی دست یابند، در دسته دانشمندان یک درصد و ۲۰ درصد برتر دنیا قرار می‌گیرند. طلایه‌داران علم «آی‌اس‌آی» نویسندگان را برحسب دامنه فعالیت علمی خود در رشته‌های موضوعی ۲۲گانه قرار می‌دهد. به این منظور فقط فعالیت نویسندگان در ۱۰ سال اخیر در محاسبات لحاظ می‌شود. نویسندگان در هر رشته بر حسب تعداد استاد‌هایی که دریافت کرده‌اند، مرتب‌سازی و سپس یک درصد برتر هر دوماه یک‌بار به‌روز می‌شود و باقی‌ماندن افراد در آن سخت‌تر از ورود آنها به فهرست است. او در تأیید از سایر حاضران گفت که دانشمندان یک درصد برتر مورد توجه کافی قرار نگرفته‌اند.

دکتر «پهروز کریمی» از دانشگاه امیرکبیر گفت ایجاد شبکه علمی بسیار ارزشمند است و استفاده از شبکه باید فرهنگ‌سازی شود. بهتر است یوسرن تحت حمایت دانشگاه‌های بیشتری قرار گیرد و من هم به اطلاع‌رسانی در مورد این شبکه می‌پردازم. متأسفانه سیاست‌های حال حاضر مشوق برای همکاری‌های گروهی نیست و مقالات مستقل بیشتر حمایت می‌شوند. همکاری بین رشته‌ها تنها در یک حیطه مثل شاخه‌های مختلف مهندسی بلکه بین تمام حیطه‌ها می‌تواند انجام شود. مثلا مهندسی سلامت رشته‌ای است که می‌تواند با سایر مهندسی‌ها از جمله مهندسی صنایع همکاری داشته باشد و از این طریق ارتباط بین حوزه مهندسی و حوزه سلامت برقرار شود. این شبکه مکان مناسبی برای این همکاری‌ها و همچنین آینده‌پژوهی برای کشور است. دکتر «رضا تولکی» از دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه تهران گفت باید عینک‌ها را عوض کرد. نیروی انسانی ثروت ارزشمندی است که نباید نادیده گرفته شود. یوسرن شبکه‌ای مناسب برای تحقق این امر است. در دیگر کشورها دانشمندان یک دانشگاه یا مؤسسه پژوهشی به‌عنوان برند و اعتبار آن به‌شمار می‌آیند، اما در کشور ما مسئولان آن‌طور که شایسته است به این موضوع توجه نمی‌کنند یا گاه‌ها حتی انگیزه افراد گرفته می‌شود.

دکتر «پرویز نوروزی» از دانشکده شیمی دانشگاه تهران گفت یوسرن باید راهگشای علمی باشد و به موسسه‌ای برای تعیین استانداردهای علمی و رتبه‌بندی کنگره‌ها و پروژه‌های علمی تبدیل شود. برای این کار نیاز به اتاق فکری است که مرتبط با انجمن‌های علمی باشد. طبق سخنان امام‌علی(ع) «العلم‌السلطان» یعنی علم سلطان است. درواقع باید علم برای دنیا تصرف‌میکرد. می‌توان آن را مشابه صنعت وجود مقرر برای انسان دانست و به‌طوریکه برای این کار، دکت

دکتر «فاطمی‌قمی» از دانشکده مهندسی صنایع

زاویه دید

آیا خود را برای «انقلاب خلاقیت» آماده کرده‌ایم؟

اتلاف وقت و انرژی در فعالیت‌های تکراری

سیدکامران باقری
مشاور مدیرت نوآوری و مالکیت فکری

انقلاب صنعتی زندگی بشر را برای همیشه تغییر داد. تا پیش از آن، بیشتر انسان‌ها به کشاورزی مشغول بودند. با وجود این، تولید بیشتر کشاورزان تنها به اندازه‌ای بود که کفاف مصرف خانواده را می‌داد و به‌ندرت چیزی برای فروش باقی می‌ماند. بسیاری از کشاورزان به‌ناچار به همان کاشته‌هایشان پسند می‌کردند و به‌سختی روزگار می‌گذرانند. آنها چاره‌ای جز کشاورزی نداشتند و مجبور بودند ساعت‌های طولانی در مزارع کار کنند. اما انقلاب صنعتی این سبک زندگی را به‌هم زد. تولید انبوه و به‌کارگیری ماشین‌آلات در کشاورزی، به‌شدت بر بهره‌وری کشاورزی افزود، به‌گونه‌ای که امکان تولید همان مقدار محصول کشاورزی با تخصیص وقت و انرژی بسیار کمتری فراهم آمد. کشاورزان می‌توانستند چندین برابر محصول تولید کنند و بفروشند. مابقی مردم هم در کنار کشاورزی، گزینه پرداختن به امور دیگر بدون ترس از گرسنگی را پیدا کردند. برای مثال با اینکه امروزه فقط حدود سه‌درصد از جمعیت ایالات متحده به کشاورزی مشغولند، تولیدات آنها نفت‌ها نیاز جمعیت چندصدمیلیونی این کشور را تأمین می‌کند، بلکه به دیگر کشورها هم صادر می‌شوند. البته این تحول در تمام کشورها به یک نسبت اتفاق نیفتاده است. هنوز هستند کشورهایی که بخش عمده‌ای از نیروی کار آنها درگیر کشاورزی ناکارآمد و کم‌بازده است و به‌همین‌دلیل از قافله تولید و خدمات و پیشرفت به‌کلی بازمانده‌اند. بنابراین بی‌اغراق می‌توان گفت که تمام پیشرفت‌های بشر در علم و فناوری، تا اندازه زیادی ناشی از رهاشدن انسان از زیر بار کشاورزی تمام‌وقت روزانه بوده است. به عبارت دیگر، ظرفیت بزرگ بشری در اثر انقلاب صنعتی آزاد شد تا انسان‌ها به مشاغل دیگر بپردازند و شیوه انجام آن مشاغل را به‌تدریج بهبود دهند.

این روزها که اخبار حوزه فناوری را دنبال می‌کنم، ظلمیه انقلاب دومی را می‌بینم که آثار آن می‌تواند بسیار ژرف‌تر و گسترده‌تر از انقلاب صنعتی باشد. من این انقلاب را «انقلاب خلاقیت» می‌نامم. اگرچه شیوه کار و زندگی انسان‌ها طی حدود ۲۰۰ سال گذشته به‌شدت بهبود یافته است، اما هنوز یک مشکل بزرگ پابرجا مانده است: هنوز بخش عمده‌ای از زمان انسان‌ها در طول روز صرف فعالیت‌های تکراری و روتین می‌شود. بیشتر مشاغل، به‌کلی به تفکر و خلاقیت (به‌عنوان حوزه همیزه انسانی) نیازی ندارند. اگر به دقت تحلیل کنیم، وقت و انرژی زیادی از بخش عمده‌ای از مشاغلی که امروز جزء مشاغل خلاق و فکری تلقی می‌شوند، صرف فعالیت‌های تکراری می‌شود. مدبری را تصور کنید که باید هرروز تا محل کار خود رانندگی و گزارش‌های مختلف را مطالعه کند، از بخش‌های مختلف بازآید کند، در جلسات مختلف شرکت کند و بخش عمده‌ای از وقت در تک‌تک این فعالیت‌ها، به کار تکراری و بدون نیاز به تفکر و خلاقیت اختصاص دارد. به‌همین‌دلیل، بسیاری که به مشاغل فکری و خلاق گمارده شده‌اند، از حجم زیاد فعالیت‌های غیرفکری یا «کار کل» شکایت دارند و معتقدند که این فعالیت‌ها، مجالی برای تفکر و خلاقیت آنها باقی نمی‌گذارند. احساس می‌کنم حتی در کشورهای توسعه‌یافته، به‌طور میانگین بیش از ۹۵ درصد از زمان افراد صرف فعالیت‌های تکراری می‌شود. اما پیشرفت فناوری، در شرف تغییر شدید این وضعیت است. وقتی خبر از خودرو خودران می‌شنوید، یعنی اینکه وقت و توجه انسان در آینده، درگیر رانندگی نخواهد بود. بنابراین بخشی از زمان انسان‌ها از این کار تکراری و روتین رها می‌شود. وقتی صحبت از ربات آشپز می‌شود، یعنی در آینده به احتمال زیاد صرف وقت فراوان از شایخانه برای تهیه و سرو غذاهای تکراری، توجه نخواهد داشت. این در حالی است که این بخش‌ها، بیشترین زمان و انرژی شرکت‌ها و مدیران آنها را به خود جذب کرده و می‌کند. بنابراین طبیعی است که توجه شرکت‌ها بر پژوهش و طراحی، با همان بخش‌های فکری و خلاق متمرکز شود. وقتی اخبار فراوان از پیشرفت‌های اخیر در حوزه فناوری را کنار هم می‌گذارم، به این نتیجه می‌رسم که انقلابی در شرف وقوع است که زنجیره فعالیت‌های تکراری را از پای انسان باز خواهد کرد و تا بخش فکری‌اش را بر خلاقیت متمرکز کند. می‌توان پیش‌بینی کرد که تأثیرات این انقلاب که می‌توان آن را «انقلاب خلاقیت» نامید، بسیار ژرف‌تر و گسترده‌تر از انقلاب صنعتی باشد. برخلاف انقلاب صنعتی، ظهور و بروز نتایج این انقلاب نیاز به ۲۰۰ سال زمان نخواهد داشت، تحولات فناوری آن چنان سرعت گرفته که معکوس شدن متوسط نسبت زمانی میان کارهای تکراری و کارهای خلاق در ۲۰ سال دور از دسترس نیست. به اثر این انقلاب، شغل‌های زیادی از بین خواهند رفت و دسته جدیدی از شغل‌های خلاق شکل خواهند گرفت. برخی از فکری‌ترین شغل‌های امروزی همچون تدریس در دانشگاه، در دنیای پس از «انقلاب خلاقیت» جایی نخواهند داشت، مگر اینکه نسخه جدید و خلاق آن کار آنها بریود. برخی شغل‌ها (به‌ویژه در حوزه هنر) رونق بسیار خواهند یافت. برخی شغل‌ها که امروزه رنگ‌وبوی تکراری به خود گرفته‌اند، با‌تعریف خواهند شد و شیوه آموزش آنها دست‌خوش تحول می‌شود. احتمالا طبقه اجتماعی جدیدی از افراد خلاق شکل خواهد گرفت که همین امر پیامدهای شگرفی در حوزه اجتماع و سیاست در پی خواهد داشت. همین که این تحول بنیادی، ساختار موجود اقتصادی و اجتماعی را در زمانی کوتاه به‌هم خواهد زد و پیامدهای فراگیری در تمام ابعاد زندگی انسان خواهد داشت، کافیتست تا آن را «انقلاب» بنامم.

از این تحول به‌هیچ‌وجه به معنای افزایش وقت بی‌کاری انسان‌ها نیست. از قضا با توجه به تحولات شتابان بازار، روزبه‌روز تقاضا برای خلاقیت و نوآوری در حال افزایش است. بنابراین هرچه انسان‌ها خلاق‌تر شوند، تقاضا برای فعالیتت خلاقانه آنها افزایش خواهد یافت. البته ابعاد و پیامدهای «انقلاب خلاقیت» برای همه کشورها یکسان نخواهد بود. سرعت زیاد تحقق این انقلاب باعث خواهد شد که شکاف میان کشورها از نظر نسبت کارهای تکراری و کارهای خلاق، بسیار بزرگ شود. یعنی احتمالا در افق ۲۰سال آینده، چند کشور با آزادکردن بیش از ۹۰درصد از زمان نیروی کار شاغل خود برای خلاقیت، جهشی بی‌سابقه را از نظر شاخص‌های رشد و رفاه تجربه خواهند کرد. شاید به همین دلیل است که برخی کشورها چشم‌انداز ۲۰ساله خود را تبدیل‌شدن به کشوری خلاق تعریف کرده‌اند. درحالی‌که بیشتر وقت نیروی کار در مابقی کشورها، همچنان صرف کارهای تکراری و ماشینی خواهد شد. البته می‌توان حدس زد که نیروهای خلاق (فارغ از مکان جغرافیایی خود)، بسیار بیش از گذشته در خدمت پیشبرد اهداف همان چند کشور خلاق قرار خواهند گرفت. اکنون پرسش من از خود و شما این است که چقدر خود را برای انقلاب خلاقیت آماده کرده‌ایم؟ چنددرصد از کارهای روزانه من و شما خلاقانه است؟ آیا شغل ما از آنهایی است که در امواج این انقلاب ناپدید خواهد شد؟ آیا برای افزایش خلاقیت خود و کودکتان برنامه‌ای داریم؟

گروه علم: اولین جلسه مشورتی دانشمندان برتر ایرانی روز پنجشنبه دهم دی ۹۴ در سالن شورای مرکزی دانشگاه علوم پزشکی تهران برگزار شد. در ابتدا دکتر «نیما رضایی»، معاون بین‌الملل دانشکده پزشکی دانشگاه علوم‌پزشکی تهران و از جمله دانشمندان یک درصد برتر جهان، به‌عنوان دبیر این جلسه مشورتی به بیان مشکلات ناشی از متصورشدن مرزهای جغرافیایی برای علم و جدایی شاخه‌های مختلف علوم از یکدیگر پرداخت. وی راه‌حل ازبین‌بردن این مرزها را در استفاده مناسب از «networking» دانست و ارتباط نزدیک‌تر دانشمندان حال حاضر، فارغ از مرز بین علوم و مرزهای جغرافیایی را جایگزین وجود دانشمندان قرون گذشته این مرزبوم همچون «زکریای رازی» و «جابرین حیان» دانست که به چندین شاخه علوم زمان خود مسلط بودند. دکتر «رضایی» از تأسیس شبکه جهانی آ‌م‌وزش و پژوهش علمی به‌عنوان راه‌حلی برای این مشکلات خبر داد. شبکه جهانی آموزش و پژوهش علمی (USERN)، نهادی است که برندگان جایزه نوبل و دانشمندان یک درصد برتر در ایران و جهان، مشاوران ارشد آن هستند و آن را اداره می‌کنند. درواقع این شبکه خانه دوم دانشمندان است و سیاست‌گذاری‌های علمی توسط آنها انجام خواهد شد و اعضای جوان این شبکه از طریق ارتباط با دانشمندان باتجربه و زیر نظر آنها به آموزش و پژوهش علمی می‌پردازند. به‌این‌ترتیب دانشمندان به اهدافی از قبیل تربیت نسل جوان علمی و ایجاد شجره‌نامه علمی خود نائل می‌شوند. دکتر «رضایی» همچنین از مکانیسات و مکالمات با حدود ۶۰ نفر از دانشمندان بین‌المللی و برندگان نوبل و بازخورد مثبت و استقبال آنها نسبت به همکاری در این شبکه خبر داد. (لازم به ذکر است که این شبکه همچنین کنگره علمی بین‌المللی شامل کارگاه‌ها، کنفرانس‌ها و سمپوزیوم‌هایی را با حضور دانشمندان یک درصد برتر جهان و برندگان جایزه نوبل در هشتم تا دهم نوامبر سال۲۰۱۶ در میزبانی دانشگاه علوم‌پزشکی تهران برگزار خواهد کرد. قرار است در روز پایانی کنگره که روز جهانی علم برای صلح است، به دانشمندان برتر جوان در پنج شاخه اصلی علوم و از تمامی کشورها جوایز ارزشمندی اعطا شود. داوری این کنگره نیز توسط مشاورین ارشد شبکه یوسرن انجام خواهد شد. متقاضیان می‌توانند درخواست خود را در وب‌سایت این شبکه به آدرس usern.org ثبت کنند). در ادامه جلسه، حاضران به ارائه نقطه‌نظرات خود در رابطه با شبکه علمی یوسرن و ارتباط بین علوم مختلف پرداختند که به هم می‌خوانیم.

دکتر «علی اکبر موسوی‌مودی»، رئیس مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک دانشگاه تهران، این مؤسسه را از حامیان یوسرن و کنگره علمی آن برشمرد. وی خاطرنشان کرد: «ایران دارای تاریخ علمی غنی‌ای است که می‌توان آن را در سطح جایزه نوبل دانست. رنسانس اروپا از علم دانشمندان مسلمان است.» «۹۵درصد آنها ایرانی بودند، مشأ گرفته است و هم‌اکنون حکمت، اتصال‌دهنده علم و دانش است که ایرانیان از سطح بالایی از حکمت نیز برخوردارند.» دکتر «موسوی‌مودی» در پایان، اجرای برنامه دکتری افتخاری و استادی افتخاری در دانشگاه‌های ایران و ایجاد امکان معرفی این اشخاص در سطوح بین‌المللی را برای برندگان جایزه علمی یوسرن پیشنهاد داد.

دکتر «پیمان صالحی» از دانشگاه شهیدبهشتی و رئیس طرح‌های کلان معاونت تحقیقات و فناوری ریاست‌جمهوری حمایت شبکه ملی گیاهان دارویی ایران از یوسرن و کنگره آن را اعلام کرد و به‌عنوان یکی از سفیران یوسرن ایران کرد اطلاع‌رسانی در مورد این شبکه به جامعه علمی را انجام خواهد داد. دکتر «اصغر آقامحمدی» از دانشکده پزشکی دانشگاه علوم‌پزشکی تهران، ضمن برشمردن ویژگی‌های یک پژوهشگر موفق، ایجاد فرهنگ کار گروهی و به‌وجودآمدن سوالات ذهنی و در نتیجه جست‌وجوی پاسخ آنها برای دانشجویان را لازمه پیشرفت علم دانست. توجه بیشتر به علوم اجتماعی و تعریف شاخص‌های نخبگی و سرآمدی، از دیگر نکات مورد ذکر وی بود.

دکتر «سعید عباس‌بندی»، از دانشگاه بین‌المللی امام‌خمینی، ضمن انتقاد از عدم توجه کافی آموزش‌گالی به دانشمندان یک درصد برتر، حضور مدیران وزارتخانه‌های آموزش‌عالی در جلسات مشابه را مفید خوانده و اجرای الگوی مشابه IPM را برای پیشبرد یوسرن پیشنهاد کرد که در آن می‌توان به پذیرش دانشجو در مقاطع مختلف از جمله دکترا، تعریف پروژه و تخصصی بوجه پرداخت.

دکتر «امیرحسین محوی»، از دانشکده بهداشت دانشگاه علوم‌پزشکی تهران اظهار داشت که شایسته است مورد تقدیر قرار نگرفته‌اند و تأمین هزینه‌های تیمی از مقالات علمی توسط بوجه دولتی تأمین نمی‌شود. تأمین امکانات تحقیقاتی لازمه ادامه روند تحقیقات در کشور است. تخصیص گرنت برای اعضای شورای راهبردی یوسرن از پیشنهادات وی بود.

دکتر «لیلا آزادبخت» از دانشکده تغذیه دانشگاه علوم‌پزشکی تهران ضمن ابراز خرسندی از کلید‌خوردن این شبکه علمی جهانی در ایران، اطلاع‌رسانی در مورد این شبکه به جامعه تغذیه‌دانان را برعهده گرفت و اختصاص گرنت اعضای انجمن پروژه مشترک با شورای راهبردی یوسرن را به‌عنوان